

Masarykova 16, 1000 Ljubljana

T: 01 478 46 00
F: 01 478 47 19
E: gp.mizks@gov.si
www.mizks.gov.si

Številka: 0070-149/2012

Ljubljana, 18. 12. 2012

EVA: 2012-3330-0140

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

**ZADEVA: Zakon o šolski prehrani-nujni postopek– predlog za obravnavo-NOVO
GRADIVO**

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na seji dne.... pod točko.... sprejela naslednji

S K L E P

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o šolski prehrani – EVA 2012-3330-0140 in ga na podlagi prvega odstavka 143. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejem po nujnem postopku.

dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

PREJMEJO:

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo,
- Ministrstvo za pravosodje in javno upravo.

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
dr. Žiga Turk, minister Mojca Škrinjar, državna sekretarka dr. Jurij Šink, v.d. direktorja Direktorata za srednje in višje šolstvo ter izobraževanje odraslih. Alen Kofol, v.d. direktorja Direktorata za predšolsko vzgojo in osnovno šolstvo		
2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:		
dr. Žiga Turk, minister Mojca Škrinjar, državna sekretarka Aleksander Zorn, državni sekretar Urška Zobec, podsekretarka na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport Alenka Pavlovec, višja svetovalka na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.		
3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:		DA
4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:		
<p>Predlagamo, da se predlog Zakona o šolski prehrani v Državnem zboru Republike Slovenije v skladu s 143. členom poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.</p> <p>S sprejetjem proračuna za leti 2013 in 2014 so se sredstva za šolsko prehrano namreč bistveno povečala, s predlogom zakona se zagotavlja takojšnje črpanje in omogočanje prehrane za precej večje število učencev in dijakov in hkrati bistveno povečuje krog upravičencev za subvencijo kosila v osnovni šoli. Predlog ureja tudi postopek pridobitve teh pravic za nove upravičence po sistemu, ki bo centre za socialno delo kar najmanj obremenil, saj bodo le-ti izdali zgolj ugotovitevne odločbe po uradni dolžnosti. V sedanjih ekonomskih in socialnih razmerah je nujno, da predlagana ureditev začne čimprej učinkovati, saj bo imela neposreden vpliv na izboljšanje socialnega statusa učencev in dijakov oziroma njihovih staršev. Poleg tega bi zamik uveljavitve zakona onemogočil takojšnjo namensko poraba že zagotovljenih sredstev.</p>		
4.b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:		
Predlagamo, da se gradivo obravnava na dopisni seji Vlade Republike Slovenije v torek, 18.12.2012. Le tako bo moč ujeti rok za obravnavo zakona na izredni seji Državnega zbora, ki bo predvidoma 21. 12. 2012.		
5. Kratak povzetek gradiva		
-		
6. Presoja posledic		
a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE

c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	DA
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+□	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto □□□(t)	Znesek za t+1

Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport	3311-11-0016 / Regresiranje prehrane učencem	152710 / Regresirana prehrana učencev	19.599.026 €	19.599.026 €
Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport	3311-11-0019 / ☐ Regresiranje prehrane dijakom	863810 / Regresirana prehrana dijakov	20.300.974 €	20.300.974 €
SKUPAJ:			39.900.000 €	39.900.000 €
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, ☐ projekta /Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ ☐:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR				
8. Predstavitev sodelovanja javnosti				
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja			NE	
/				

<hr/>		
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja		
/Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: <ul style="list-style-type: none">- Služba Vlade RS za zakonodajo- Ministrstvo za finance- Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve- Ministrstvu za pravosodje in javno upravo		
/Datum pošiljanja: 17. 12. 2012		
/Gradivo je usklajeno: SVZ in MF ter MPJ.	V celoti.	
	Bistvena odprta vprašanja: <ul style="list-style-type: none">- ...-	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	DA/NE
b)	za nujnost obravnave	DA
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade Zakon ni predmet koalicijske pogodbe.		NE
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
dr. Žiga Turk minister		

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT**

PRILOGA:

- predlog Zakona o šolski prehrani-nujni postopek–EVA 2012-3330-0140

PREDLOG ZAKONA O ŠOLSKI PREHRANI –nujni postopek

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje zakona

Prehrana otrok in odrasčajoče mladine ima več posebnosti in prav zato ji posvečajo mnogo pozornosti v vseh družbenih sistemih, tudi pri nas. Slovenija je ena izmed držav v svetu, ki namenja šolski prehrani otrok posebno skrb.

Leta 2010 je bil sprejet Zakon o šolski prehrani (UR.l. RS, št. 43/2010), ki je uredil organizacijo šolske prehrane za učence in dijake, njihovo pravico do subvencije za šolsko prehrano, višino subvencije, pogoje in postopek za dodeljevanje subvencije ter nadzor nad izvajanjem zakona.

S sprejetjem Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev julija 2010 (UR. l. RS, št. 62/2010) in Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (UR. l. RS, št. 40/2011) o pravici do dodatne subvencije malice za učence in dijake ter subvencije kosila za učence odločajo centri za socialno delo po enotnem predpisu in postopku, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Posamezne določbe Zakona o šolski prehrani so tako prenehale veljati, posamezne določbe pa je potrebno uskladiti in prilagoditi novemu načinu uveljavljanja teh pravic. Tudi prijava na šolsko prehrano, ki je hkrati vloga za subvencijo malice in kosila, in je priloga Zakona o šolski prehrani, ni več ustrezna.

S sprejetjem Zakona o uravnoteženju javnih financ (UR.l. RS, št. 40/2012) se od 1. septembra 2012 dalje ukinja splošna subvencija za malico v višini 2/3 cene malice, do katere so bili upravičeni vsi učenci in dijaki, ki so se prijavili na malico in dodatna subvencija za malico v višini 1/6 cene malice. Ohranja pa se dodatna subvencija za malico v višini 1/3 cene malice, do katere so upravičeni učenci in dijaki, katerih dohodek na družinskega člana znaša do 42 % povprečnega mesečnega dohodka na osebo od neto plače. Tem učencem in dijakom pa se ohrani pravica tudi do splošne subvencije.

Po mnenju Službe Vlade za zakonodajo in zakonodajno-pravne službe Državnega zbora RS so posledice teh posegov razdrobljenost in velika nepreglednost, ki uporabnikom tega zakona zelo otežujeta razumevanje ureditve in potrebnih korakov za uveljavitev pravic, zato je smiselna ureditev sprememb v novem zakonu.

Pravna ureditev

Šole, tako osnovne kot srednje, morajo obvezno za učence in dijake organizirati vsaj en obrok hrane dnevno. To določajo 57. člen Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 - uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11 in 40/12-ZUJF, v nadaljevanju: ZOSn), 32. člen Zakona o gimnazijah (Uradni list RS, št. 1/07 - uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZGim) ter 60. člen Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 79/06 - uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZPSI). Iz državnega proračuna se za subvencioniranje šolske prehrane zagotavljajo sredstva na podlagi enaindvajsete alineje sedmega odstavka 81. člena

Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 - popr., 65/09 - popr., 20/11 in 40/12-ZUJF, v nadaljevanju: ZOFVI) in na podlagi Zakona o šolski prehrani (UR.l. RS, št. 43/2010, 62/10 in 40/11– ZUPJS, 40/12 - ZUJF).

Osnovnim šolam se zagotavljajo tudi sredstva za plače s prispevki in davki ter druge osebne prejemke za organizatorja šolske prehrane in kuharja. Osnovna šola sistemizira omenjeni delovni mesti na podlagi Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole (Uradni list RS št. 57/07, 65/08 in 99/10), ki določa, da se v osnovni šoli za 4200 učencev sistemizira 1 delovno mesto organizatorja šolske prehrane, v šoli z manjšim številom učencev pa v ustreznem deležu. Pravilnik tudi določa, da se za pripravo malic sistemizira 1 delovno mesto kuharja za 400 učencev.

Področje prehrane v Republiki Sloveniji vsebinsko ureja Resolucija o nacionalnem programu prehranske politike 2005 – 2010 (Uradni list RS, št. 39/2005). Resolucija navaja, da zdravo prehranjevanje in priporočene oblike ter obseg gibalne/športne dejavnosti pomembno prispevajo k preprečevanju bolezni, prezgodnje umrljivosti in invalidnosti ter h kakovosti življenja prebivalstva. Na podlagi resolucije je Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za šolstvo in šport Republike Slovenije pripravilo Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah, v letu 2010 pa je v skladu s 4. členom Zakona o šolski prehrani Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje sprejel Smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih.

Stanje v šolskem letu 2011/2012

Šolska prehrana v osnovnih šolah obsega zajtrk, malico, kosilo in popoldansko malico, saj so učenci vključeni tako v jutranje varstvo (ponekod že pred šesto uro zjutraj) pa tudi v podaljšano bivanje, ki na nekaterih šolah traja tudi do 17. ure.

V šolskem letu 2011/2012 je bilo v osnovne šole vpisanih 162.544 učencev. Na subvencionirano malico je bilo prijavljenih 158.996 učencev, kar je 97,8% vseh vpisanih učencev. Do samo splošne subvencije v višini 2/3 cene malice (0,80 eur) je bilo upravičenih 115.663 učencev, kar je 72,7 % učencev, prijavljenih na malico. Do splošne in dodatne subvencije v višini 1/3 cene malice (0,30eur) oziroma do v celoti brezplačnega obroka (katerega cena je 0,80 eur) je bilo upravičenih 43.333 učencev, oziroma 27,3% učencev, prijavljenih na malico. Subvencionirano kosilo je prejelo 2.571 učencev, kar je 2,6 % učencev, prijavljenih na kosilo.

V osnovnih šolah je bilo v šolskem letu 2011/2012 za organizacijo šolske prehrane sistemiziranih 38,2 delovnih mest organizatorja šolske prehrane, za pripravo malice pa 393,1 delovnih mest kuharja. Organizator šolske prehrane je strokovni delavec šole in načrtuje obroke in sestavlja jedilnike, skrbi za organizacijo razdeljevanja obrokov, organizira delo v kuhinji in drugo.

Osnovnih šol, ki za učence same pripravljajo subvencionirano malico, je 452 (93,3%), drugi vzgojno izobraževalni zavodi (vrtci, druge osnovne ali srednje šole in dijaški domovi) jih pripravljajo za 20 šol (4,1%), zunanji izvajalci pa jih pripravljajo za 12 šol (2,5%).

V šolskem letu 2011/2012 je bilo v srednje šole vpisanih 80.086 dijakov. Na malico je bilo prijavljenih 62.164 dijakov, kar je 77,6 % vseh vpisanih dijakov. Kot izhaja iz zakona, so bili vsi dijaki upravičeni do subvencije, vendar v odvisnosti od socialnega položaja. Tako je bilo do samo splošne subvencije v višini 2/3 cene malice (1,60 eur) upravičenih 29.494 dijakov, kar je 47,4% dijakov, prijavljenih na malico. Do dodatne subvencije v skupni višini 5/6 cene malice (2,01 eur) je bilo upravičenih 15.448 dijakov, oziroma 24,9% dijakov, prijavljenih na malico. Do polne subvencije oziroma do v celoti brezplačnega obroka (katerega cena je 2,42 eur) pa je bilo upravičenih 17.483 dijakov, ki predstavljajo 28,1% dijakov, prijavljenih na malico. Skupni delež dijakov, prijavljenih na malico, ki zaradi socialnega položaja prejema dodatno subvencijo in ne samo splošne, je bil tako 53% dijakov.

Šol ki same pripravljajo obroke za svoje dijake, je 28 oz. 22,4%, drugi vzgojno izobraževalni zavodi (osnovne šole, srednje šole in dijaški domovi) pripravljajo obroke za 23 šol (18,4%). Zunanji izvajalci so prisotni na 73 šolah (58,4%), ena šola pa kombinira med možnostmi.

Osnovne šole ponujajo obroke pretežno v lastnih jedilnicah ali razredih. Tudi srednje šole ponujajo obroke pretežno v svojih jedilnicah (64%), dodatnih 13% šol delu dijakov omogoča uživanje obrokov v lastni jedilnici, ostalim pa bodisi v drugem vzgojno izobraževalnem zavodu učilnici ali pri zunanjem ponudniku. 7% šol nudi obroke v celoti v učilnicah, 9% v celoti pri zunanjem ponudniku in 7% v celoti v jedilnici drugega vzgojno izobraževalnega zavoda.

Stanje v šolskem letu 2012/2013

Podatki v zvezi s šolsko prehrano v šolskem letu 2012/2013 primerjalno s šolskim letom 2011/2012 kažejo, da je v osnovnih šolah delež učencev, prijavljenih na malico nespremenjen, za 8 odstotkov pa je upadel delež učencev, ki so upravičeni do subvencije. V srednjih šolah pa je število prijav na malico bistveno upadlo, prijavljenih je 24 odstotkov dijakov manj kot v minulem šolskem letu. Upadel je tudi delež upravičenih do subvencije, in sicer za 5 odstotkov. Do subvencije za kosilo je v tem šolskem letu upravičenih 1,3 odstotka učencev od vseh vpisanih, lani pa je bilo takšnih 1,6 odstotka.

	Oktober 2011/2012	Oktober 2012/2013
OŠ število vpisanih	162.544	163.434
Prijavljenih na malico v OŠ	159.602	160.500*
Upravičenih do celotne subvencije	43.333	30.245
Prijavljenih na kosilo v OŠ	98.303	98.000*
Upravičenih do subvencije za kosilo	2.535	2.132
SŠ število vpisanih	80.086	78.168
Prijavljenih na malico v SŠ	62.164	42.041
Upravičenih do celotne subvencije	17.438	9.772

*nekaj šol ni posredovalo podatka, zato je število ocenjeno

Zaradi zamika pri izdaji odločb o upravičenosti so zadnji podatki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve nekoliko ugodnejši, iz njih izhaja, da je število upravičencev do subvencije za malico v osnovnih šolah dejansko 35.800 in v srednjih šolah 13.800, do subvencije za kosilo pa 2.513 učencev.

2. Cilji, načela in pogloblitve rešitve predloga zakona

Ključni cilji, ki jih uresničujemo s tem zakonom, so:

- poenotiti organizacijo šolske prehrane v osnovnih in srednjih šolah,
- z zagotavljanjem kakovostne šolske prehrane vplivati na optimalni razvoj učencev in dijakov, na razvijanje zavesti o zdravi prehrani in kulturi prehranjevanja, na vzgajanje in izobraževanje za odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja in okolja
- zavezati šole, da pri organizaciji šolske prehrane upoštevajo smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih,
- omogočiti vsem učencem in dijakom dostopnost do šolske prehrane,
- učencem in dijakom iz socialno manj vzpodbudnih okolij zagotavljati cenejši ali brezplačni obrok šolske prehrane,
- srednjim šolam omogočiti, da lahko dijakom ponudijo malico, ki ni nujno topli obrok,
- usmeriti in zavezati učence in dijake k odgovornemu ravnanju s hrano,
- izboljšati nadzor nad namensko in transparentno porabo javnih sredstev za subvencioniranje šolske prehrane,
- zmanjšati število predpisov z namenom zmanjševanja administrativnih ovir.
-

Pri uresničevanju ciljev, se tako kot že v veljavnem zakonu, zasledujejo naslednja **načela** :

- načelo odgovornega ravnanja do sebe, družbenega in naravnega okolja: odgovoren odnos posameznika do lastnega zdravja ter zdravja drugih;
- načelo pravičnosti, enakopravnosti, solidarnosti in medsebojne odvisnosti med pripadniki ene generacije in med različnimi generacijami;
- načelo spoštovanja človekovih pravic: katerega cilj je razvijanje in razumevanje odgovornosti za uresničevanje teh pravic v skupnosti in v družbi nasploh;
- načelo odgovornosti do javnih namenskih sredstev.

Pogloblitve rešitve:

Zakon o šolski prehrani ureja pravico učencev in dijakov do subvencije za šolsko prehrano, višino subvencije, pogoje za dodeljevanje subvencije ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

V prvem delu zakon opredeljuje prehrano, ki jo osnovne in srednje šole zagotavljajo učencem in dijakom v dneh, ko poteka pouk in je potrebna za izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti. V najširšem pomenu se regulirajo vsi obroki (zajtrk, malica, kosilo in popoldanska malica), ki jih šole ponujajo, pri čemer se posebej izpostavi malica, ki jo je šola dolžna organizirati za vse učence oziroma dijake. Pri organizaciji šolske prehrane morajo šole upoštevati smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki opredeljujejo tako vzgojno-izobraževalni kot tudi zdravstveni vidik šolske prehrane. Zakon k upoštevanju smernic zavezuje tudi vrtnice, zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, domove za učence, dijaške domove ter Center šolskih in obšolskih dejavnosti.

Strokovno spremljanje jedilnikov in usmeritev izvajajo pristojne organizacije, ki jih za to pooblasti ministrstvo, pristojno za zdravje. Ceno malice določi minister, šola pa je dolžna učencem oziroma dijakom zagotoviti malico v vrednosti te cene. Ob uveljavitvi tega zakona je cena malice določena s prehodnimi določbami in znaša za osnovne šole 0,80 evra in za srednje šole 2,42 evra.

Prodajnih avtomatov za distribucijo hrane in pijače se v vzgojno-izobraževalnih zavodih ne sme nameščati. Vsi vzgojno-izobraževalni zavodi pa lahko v prostorih, ki učencem praviloma niso dostopni, kot so npr. zbornice, namestijo avtomate za tople napitke.

Za organizacijo šolske prehrane so odgovorne šole. Nabavo živil, pripravo, in/ali razdeljevanje obrokov lahko za posamezno šolo na podlagi dogovora opravi drug vzgojno-izobraževalni zavod (vrtec, druga šola, dijaški dom, ...), izjemoma pa tudi zunanji izvajalec po določbah zakona, ki ureja javno naročanje. Zunanji izvajalci so lahko drugi javni zavodi ali pa tudi pravne osebe zasebnega značaja. Pred začetkom postopka si bo morala šola poleg soglasja ustanovitelja pridobiti tudi soglasje sveta šole.

Šola v letnem delovnem načrtu opredeli vsebino, obseg in dejavnosti vzgojno-izobraževalne dejavnosti, povezane s prehrano in vzpodbujanjem kulture prehranjevanja. Na šoli lahko deluje skupina za prehrano, ki je posvetovalno telo ravnatelja.

V pravilih šolske prehrane, ki jih sprejme svet šole, šola opredeli natančnejše postopke, ki zagotavljajo evidentiranje, nadzor nad koriščenjem obrokov, določi čas in način odjave posameznega obroka, ravnanje z neprevzetimi obroki, načine seznanitve učencev oziroma dijakov in staršev. Če na šoli deluje skupina za prehrano se njeno sestavo in število članov določi v pravilih.

Učenec oziroma dijak, ki se želi v šoli prehranjevati, se k šolski prehrani prijavi. Obrazec ni več v prilogi zakona, njegovo vsebino in obliko predpiše minister, pristojen za šolstvo. S tem nastopi dolžnost učenca ali dijaka oziroma staršev, da bodo spoštovali pravila šolske prehrane, plačevali za šolsko prehrano, pravočasno odjavili posamezni obrok, plačali polno ceno obroka, če obrok ni bil pravočasno odjavljen. Starši lahko prenesejo obveznost odjave posameznega obroka na dijaka. Šola mora učence ali dijake oziroma starše seznaniti z organizacijo šolske prehrane, pravili ter njihovimi pravicami in obveznostmi.

Obroke, ki so bili pripravljene in jih učenci oziroma dijaki v predvidenem času niso prevzeli, šola brezplačno ponudi drugim učencem oziroma dijakom, lahko pa se dogovori tudi s humanitarnimi organizacijami (npr. Rdeči križ, Karitas, ipd.), da prevzamejo te obroke.

V drugem delu zakon ureja subvencioniranje šolske malice in kosila. Iz državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za subvencioniranje ene malice dnevno na učenca oziroma dijaka, ki se redno izobražuje in prihaja iz socialno manj vzpodbudnega okolja. Ti učenci in dijaki lahko uveljavljajo dodatno subvencijo na pristojnem centru za socialno delo, ki o pravici odloči po določbah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Višina dodatne subvencije je 1/3 cene malice. Meje dohodkov in druge okoliščine za ugotavljanje upravičenosti do dodatne subvencije so določene z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Ob priznanju upravičenosti do dodatne subvencije tem učencem in dijakom pripada tudi splošna subvencija. Na ta način so

upravičeni do v celoti brezplačnega obroka, subvencija pa jim pripada za vsak dan, ko so prisotni pri pouku.

Veljavni zakon učencem in dijakom, ki so nameščeni v zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami oziroma v domove za učence, in v njihovem okviru obiskujejo šolo ne priznava subvencije za malico v šoli, saj se iz državnega proračuna zanje že zagotavljajo sredstva v okviru stroškov oskrbnega dne. Dijakom, ki so nameščeni v zavod, vendar obiskujejo šolo izven njega, pa je do uveljavitve ZUJF pripadala pravica do splošne subvencije, saj je strošek, ki ga je moral zanj nakazati zavod šoli, ki jo dijak obiskuje, prevelik poseg v strošek oskrbnega dne za tega dijaka. V praksi pa se je izkazalo, da bi bila takšna rešitev boljša tudi za učence. Ker ZUJF ne omogoča več pravice do samo splošne subvencije, predlagani zakon omogoča samodejno upravičenost do dodatne subvencije za te učence in dijake, oziroma do v celoti brezplačnega obroka. Takšna rešitev ima minimalne finančne posledice, je pa upravičena tako z vidika posebne skupine mladostnikov kot z vidika odprave nepotrebne administriranja med zavodi in šolami ob prenakazovanju sredstev.

Zakon določa, da se iz državnega proračuna zagotavljajo tudi sredstva za subvencioniranje kosil za učence, in sicer v višini cene kosila. Tudi to pravico učenci lahko uveljavljajo na pristojnem centru za socialno delo, ki o pravici odloči po določbah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Meje dohodkov in druge okoliščine za ugotavljanje upravičenosti do dodatne subvencije so določene z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Zakon ukinja centralno evidenco učencev in dijakov, prijavljenih na subvencionirano prehrano, ki jo je predvidel Zakon o šolski prehrani. Le-ta nikoli ni bila vzpostavljena, saj je v tem času Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport vzpostavilo centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja, v katero se iz informatizirane zbirke podatkov Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve prenaša podatek o upravičenosti učenca oziroma dijaka do dodatne subvencije za malico oziroma za učenca pravica do subvencije za kosilo. Vzgojno izobraževalni zavodi, ki vodijo svoje evidence prijavljenih na šolsko prehrano lahko v te podatke vpogledujejo z namenom pravnega obračuna malic in kosil.

Šola lahko drugemu vzgojni-izobraževalnemu zavodu oziroma zunanjemu izvajalcu, če je to potrebno za evidentiranje prevzema malic, posreduje le imena in priimke prijavljenih učencev oziroma dijakov. Evidenca se hrani 5 let.

Ministrstvo šolam izplačuje sredstva na podlagi elektronskih zahtevkov. Podatki iz zahtevkov skupaj s podatki iz evidenc šol so podlaga za ugotavljanje namenske porabe proračunskih sredstev. Ministrstvo v tem okviru izvaja nadzor nad dodeljevanjem sredstev šolam, nadzor nad izvajanjem določb zakona izvaja inšpektorat, pristojen za šolstvo, v okviru svojih pristojnosti pa tudi drugi pristojni organi nadzora.

Zakon določa plačilo globe za nekatere prekrške. Z globo se kaznuje šola, če ne organizira malice in če ne vodi evidence prijavljenih na malico. Globa je predpisana tudi za odgovorno osebo šole, če ne pripravi predloga pravil šolske prehrane, če ne preverja izpolnjevanja dogovorjenih dolžnosti zunanjega izvajalca, če dovoli prodajo hrane in pijače oziroma namestitev prodajnih avtomatov za distribucijo hrane in pijače v nasprotju z določbami zakona, če iz neutemeljenih razlogov ne upošteva sprememb podatkov, in če ne izvaja notranjega spremljanja. Z globo se kaznuje tako šola kot

odgovorno osebo šole, če ne upošteva določene cene za malico in in če ne zaprosi za soglasje ustanovitelja pred uvedbo postopka za izbiro zunanjega izvajalca (velja za osnovno šolo).

V prehodnem režimu pa predlog novega zakona omogoča pridobitev subvencije za malico bistveno večjemu številu učencev in dijakov zaradi sprejetih amandmajev o zagotovitvi dodatnih sredstev za šolsko prehrano v proračunskih letih 2013 in 2014. Predlog pri tem omogoča tudi subvencije za polnoletne dijake in hkrati bistveno povečuje krog upravičencev za subvencijo kosila v osnovni šoli. Predlog ureja tudi postopek pridobitve teh pravic za nove upravičence po sistemu, ki bo centre za socialno delo kar najmanj obremenil, saj bodo le-ti izdali zgolj ugotovitvene odločbe po uradni dolžnosti.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna	0	0	0	0
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna	23.700.000 €	23.700.000 €	39.900.000 €	39.900.000 €
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva	0	0	0	0
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
152710	Regresirana prehrana učencev	Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport	19.599.026 €	19.599.026 €
863810	Regresirana prehrana dijakov	Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport	20.300.974 €	20.300.974 €
SKUPAJ:				39.900.000 €
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovila s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
/				

SKUPAJ: /			
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:			
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
/			
SKUPAJ: /			

Obrazložitev: Finančne posledice so izračunane ob predpostavki, da se sprememba Zakona o šolski prehrani uveljavi s 1. 1. 2013. Za leti 2013 in 2014 bodo sredstva za dodatne obveznosti, ki izhajajo iz spremembe zakona, zagotovljena v finančnem načrtu ministrstva v vsakokratni višini 23.700.000 €. Glede na izhodišča, na katerih temelji izračun finančnih posledic (cena obrokov, število in delež učencev in dijakov, ki se prehranjuje, njihov socialni položaj, število dni pouka) ocenjujemo, da načrtovani obseg sredstev zadostuje.

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Sredstva iz državnega proračuna za izvajanje predloga Zakona o šolski prehrani so zagotovljena na proračunski postavki 152710 Regresirana prehrana učencev in na proračunski postavki 863810 Regresirana prehrana dijakov.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost predlagane ureditve v pravu Evropske unije

5.1. Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

5.2. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

V primerjalnem pregledu šestih evropskih držav je prikazana ureditev vprašanja prehrane za šolarje, kot jo poznajo nekatere države Evropske unije. Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

Ker se šolski sistemi v predstavljenih državah medsebojno razlikujejo ter ni nujno, da je osnovna šola organizirana podobno kot v Sloveniji, v primerjalnem pregledu predstavljamo subvencioniranje prehrane učencev v sistemu obveznega šolanja, ki marsikje obsega tudi obvezno nižjo srednjo šolo in prehrane v višjem srednješolskem izobraževanju, ki se povečini ujema s starostjo ob začetku obiskovanja srednje šole v Republiki Sloveniji, in ki je prostovoljno in se dalje deli na več različnih oblik. Primerjalni pregled ne zajema zasebnega šolstva.

Države, ki so prikazane v primerjalnem pregledu, imajo številne pravne predpise, ki urejajo subvencioniranje oziroma pomoč učencem in dijakom, poleg tega pa tudi številne oblike podpore, ki veljajo za določene skupine učencev oziroma dijakov, s katerimi se pokriva več vrst dodatnih socialnih ugodnosti. Kot primer velja na tem mestu omeniti Nemčijo, kjer se za nekatere (predvsem strokovne) srednje šole uporabljajo določila zveznega zakona o individualnemu subvencioniranju izobraževanja (Bundesgesetz über individuelle Förderung der Ausbildung). Podpora, ki je predvidena v tem zakonu, je namenjena za pokrivanje različnih potreb, ki mesečno nastanejo zaradi šolanja, njena višina pa je po posameznih kategorijah natančno določena v zakonu. Drug primer je Finska, kjer prejemajo udeleženci poklicnega izobraževanja posebno podporo, ki je namenjena tudi za kritje stroškov nastanitve, prehrane in prevoza.

Pretežna večina držav na tak ali drugačen način pomaga svoji šolajoči mladini pri pokrivanju stroškov prehrane. Ta pomoč je lahko posredna ali neposredna in namenjena za kritje izrecno določenih posameznih stroškov. V večini primerov gre za obliko posrednega financiranja nastanitve, prehrane in prevoza v obliki posebnih podpor. V nekaterih primerih je pomoč države odvisna od premoženjskega stanja in/ali učnega uspeha, v drugih primerih pa se podeljuje neodvisno od teh okoliščin.

Finska

Osnovno šolanje za šoloobvezne otroke med 6./7. in 15./16. letom starosti skoraj izključno organizirajo splošne šole - *peruskoulu*, ki so v pristojnosti lokalne uprave. Šola je brezplačna, vključno s šolskimi potrebščinami in učbeniki, učenci pa prejmejo tudi brezplačni dnevni obrok, k čemer jih zavezuje zakon. Stroške kosila krije lokalna oblast. Kosila morajo zadovoljiti eno tretjino dnevnih potreb otroka. Nekatere šole imajo svoje kuhinje za pripravo hrane, drugim pa se hrana dostavlja iz centralnih kuhinj na lokalnem območju.

Francija

V Franciji je kultura prehranjevanja tradicionalno pomemben del življenja. Približno 50 % cene obroka je subvencionirano, ostalo plačajo starši, vendar je višina njihovega plačila odvisna od prihodkov družine (petstopenjska lestvica). Razliko do polne cene se krije iz posebnega socialnega sklada. Zaradi naraščajočega problema predebelih otrok so v Franciji v letu 2005 v šolah prepovedali samopostrežne aparate s hrano.

Nemčija

Pouk se v Nemčiji končuje v zgodnjem popoldnevu, zato šolarji na kosilo običajno hodijo domov. Se pa v zadnjem obdobju sistem nekoliko spreminja, saj zvezna vlada vpeljuje celodnevni pouk. V šolah, ki so nov sistem že uvedle, se je pojavila potreba po organiziranju šolske prehrane, kar pa je še vedno predvsem v pristojnosti šol samih. Sofinanciranje prehrane pa je ponekod možno, sredstva zagotavljajo občine ali socialne službe.

Norveška

Za šolarje na Norveškem ni organizirane šolske prehrane, tako tudi ni sistema šolskih kuhinj in restavracij. Šolarji prinašajo v šolo pakirano kosilo, navadno je to sendvič s sirom ali salamo. Odmor za kosilo traja 30 minut. Šolarji jedo v učilnicah, večina šol pa ponuja možnost naročanja - včasih tudi subvencioniranega (*cut-price subscription*) na mleko, jogurt ali sadje.

Švedska

Organizirana prehrana v švedskih šolah ima dolgo zgodovino. Šole morajo organizirati kosila, ki so od leta 1940 za šolarje med 7. in 16. letom starosti brezplačna. Od leta 1998 zakon zavezuje lokalno oblast, da organizira brezplačne obroke za šolarje v sistemu obveznega šolanja. V višjih razredih, ko šolanje ni več obvezno (otroci med 17. in 19. letom starosti), lahko šolarjem zaračunava obroke.

Švica

Švicarski kantoni in občine so večinoma odgovorni za organizacijo in financiranje obveznega šolanja, ki vključuje osnovne šole ter šole nižjega sekundarnega nivoja – slednje obiskujejo otroci med 12. in 16. letom starosti. Šolska prehrana je financirana s strani šol, občin in staršev. Od leta 2003 so na voljo tudi zvezne subvencije, za katere lahko zaprosijo tudi šole (maksimalno za eno tretjino stroškov). Limit za subvencioniranje prehrane določa šola oziroma občina, ki tudi določata o številu obrokov, do katerih so upravičeni učenci in dijaki. Prehrana mora biti organizirana v primerih, ko razdalja med šolo in domom šolarju ne omogoča prehranjevanja doma v času odmora za kosilo oziroma, če je ta odmor prekratek. Tako šolsko prehrano ponuja manj kot 25 % osnovnih šol in manj kot 50 % šol nižjega sekundarnega nivoja.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

- a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov: /**
- b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov: /**

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju:

Predlog zakona omogoča izboljšanje socialnega položaja družin učencev in dijakov, ter prispeva k izboljševanju prehranjevalnih navad in statusa prehranjenosti te skupine mladostnikov.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Za izvajanje zakona bodo poleg ministrstev, pristojnih za izobraževanje in socialne zadeve, skrbeli tudi vzgojno-izobraževalni zavodi.

a) Predstavitev sprejetega zakona

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Ministrstvo, pristojno za izobraževanje in Ministrstvo, pristojno za socialne zadeve

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O ŠOLSKI PREHRANI

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja organizacijo šolske prehrane za učenke in učence (v nadaljnjem besedilu: učenci) ter dijakinje in dijake (v nadaljnjem besedilu: dijaki), pravico učencev in dijakov do subvencije za šolsko prehrano, višino subvencije, pogoje za dodeljevanje subvencije ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

2. člen (uporaba zakona)

(1) Ta zakon se uporablja za osnovne in srednje šole ter za osnovne in srednje šole v okviru zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji, ki izvajajo javno veljavne vzgojno-izobraževalne programe (v nadaljnjem besedilu: šole).

(2) Ta zakon se ne uporablja za udeležence v programih izobraževanja odraslih.

(3) Določbe šestega, osmega, desetega in enajstega odstavka 4. člena ter 19. in 20. člena tega zakona se smiselno uporabljajo v vrtcih, zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, domovih za učence, dijaških domovih ter v Centru šolskih in občolskih dejavnosti.

3. člen (cilji)

Cilji tega zakona so, da se:

- ob upoštevanju načel trajnostne potrošnje zagotavlja kakovostna šolska prehrana, s katero se vpliva na optimalni razvoj učencev in dijakov, na razvijanje zavesti o zdravi prehrani in kulturi prehranjevanja, na vzgajanje in izobraževanje za odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja in okolja ter omogoči učencem in dijakom dostopnost do zdrave šolske prehrane;
- učencem in dijakom iz socialno manj vzpodbudnih okolij zagotavljajo enake možnosti pri doseganju ciljev iz prejšnje alineje.

II. ORGANIZACIJA ŠOLSKE PREHRANE

4. člen (šolska prehrana)

- (1) Šolska prehrana po tem zakonu pomeni organizirano prehrano učencev in dijakov v dneh, ko poteka pouk v skladu s šolskim koledarjem.
- (2) Šolska prehrana obsega zajtrk, malico, kosilo in popoldansko malico.
- (3) Šola za vse učence oziroma dijake v okviru dejavnosti javne službe obvezno organizira malico. Za dijake je šola dolžna organizirati toplo ali energijsko in hranilno bogatejšo hladno malico.
- (4) Kot dodatno ponudbo lahko šola organizira tudi zajtrk, kosilo in popoldansko malico. Dietne obroke organizira šola v okviru dodatne ponudbe, v skladu s svojimi zmoglostmi.
- (5) Cena malice v osnovni šoli in srednji šoli je vrednost, po kateri šola zagotavlja malico učencem in dijakom. Ceno malice določi s sklepom minister, pristojen za izobraževanje (v nadaljnjem besedilu: minister), praviloma pred začetkom vsakega šolskega leta. Ceno ostalih obrokov iz četrtega odstavka tega člena določi šola.
- (6) Pri organizaciji šolske prehrane se upoštevajo smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, sprejete na Strokovnem svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje in vsebujejo:
 - cilje, načela in vzgojno-izobraževalne dejavnosti, povezane s šolsko prehrano ter
 - strokovne usmeritve in navodila, ki opredeljujejo merila za izbor živil, načrtovanje sestave, količinske normative in način priprave šolske prehrane ter časovni okvir za njeno izvedbo, ki jih določi javni zdravstveni zavod, pooblaščen od ministrstva, pristojnega za zdravje.
- (7) Šola opredeli vzgojno-izobraževalne dejavnosti, povezane s prehrano, in dejavnosti, s katerimi bo vzpodbujala zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja, v letnem delovnem načrtu.
- (8) Na območju šole in vzgojno-izobraževalnih zavodov iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona ter na površini, ki sodi v njihov šolski prostor, ne smejo biti nameščeni prodajni avtomati za distribucijo hrane in pijače.
- (9) V zbornicah oziroma prostorih, ki so namenjeni izključno zaposlenim na šoli oziroma vzgojno-izobraževalnih zavodih so lahko, ne glede na določbo osmega odstavka tega člena, nameščeni prodajni avtomati za distribucijo toplih napitkov.

5. člen
(organizacija)

- (1) Šolsko prehrano organizirajo šole tako, da izvedejo nabavo živil, pripravo, razdeljevanje obrokov, vodijo potrebne evidence, izvajajo vzgojno-izobraževalne dejavnosti, povezane s prehrano in drugo.
- (2) Šola lahko nabavo, pripravo ter razdeljevanje obrokov s pogodbo prenese na drug vzgojno-izobraževalni zavod. Vzgojno-izobraževalni zavod, ki prevzame izvajanje navedenega dela dejavnosti šolske prehrane, je le-to dolžan izvajati pod pogoji in na način, določen s tem zakonom.
- (3) Izjemoma lahko šola nabavo, pripravo in razdeljevanje obrokov s pogodbo prenese na zunanjega izvajalca po določbah zakona, ki ureja javno naročanje. Pred uvedbo postopka za izbiro zunanjega izvajalca mora šola pridobiti soglasje sveta šole in soglasje ustanovitelja.
- (4) Zunanji izvajalci iz prejšnjega odstavka so lahko osebe javnega prava, ki ne opravljajo vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ali osebe zasebnega prava.
- (5) Ravnatelj oziroma direktor (v nadaljnjem besedilu: ravnatelj) lahko imenuje skupino za prehrano, ki daje mnenja in predloge glede šolske prehrane.

6. člen
(pravila šolske prehrane)

- (1) Šola s pravili šolske prehrane opredeli natančnejše postopke, ki zagotavljajo evidentiranje, nadzor nad koriščenjem obrokov, določi čas in način odjave posameznega obroka, ravnanje z neprevzetimi obroki ter načine seznanitve učencev oziroma dijakov in staršev.
- (2) Če na šoli deluje skupina za prehrano, se s pravili šolske prehrane določi njeno sestavo, število članov in mandat.
- (3) Predlog pravil šolske prehrane pripravi ravnatelj in ga obravnavajo svet staršev, učiteljski zbor ter učenci oziroma dijaki. Pravila sprejme svet šole.
- (4) Pravila šolske prehrane so lahko sestavni del obstoječih šolskih pravil.

7. člen
(plačilo šolske prehrane)

- (1) Učenec ali dijak oziroma starši šoli plačajo šolsko prehrano.
- (2) Višina plačila za šolsko prehrano se lahko zniža, če šola za ta namen pridobi dodatna sredstva, ki jih prispevajo občine, iz donacij, prispevkov sponzorjev in drugih sredstev.

8. člen
(prijava na šolsko prehrano)

- (1) Prijavo na šolsko prehrano šoli oddajo starši, skrbniki in druge osebe, pri katerih so posamezni učenci oziroma dijaki v oskrbi (v nadaljnjem besedilu: starši).
- (2) Prijava se praviloma odda v mesecu juniju za prihodnje šolsko leto. Odda se lahko tudi kadarkoli med šolskim letom.
- (3) Prijava na šolsko prehrano se vloži na obrazcu, ki ga predpiše minister in se hrani do konca šolskega leta, za katero je bila oddana.
- (4) Prijava se lahko kadarkoli prekliče. Preklic velja z naslednjim dnem po prejemu preklica.

9. člen (odjava posameznih obrokov)

- (1) Posamezni obrok šolske prehrane se lahko odjavi.
- (2) Starši lahko v prijavi na šolsko prehrano podajo izjavo, da obveznost odjave posameznega obroka prenašajo na dijaka.
- (3) Posamezni obrok za učenca oziroma dijaka, ki je odsoten od pouka zaradi sodelovanja pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih ter srečanjih, na katerih sodeluje v imenu šole, odjavi šola.
- (4) Posamezni obrok je pravočasno objavljen, če se ga odjavi vsaj en delovni dan prej, in sicer do ure, ki jo določi šola. Šola lahko v pravilih šolske prehrane opredeli kot pravočasno tudi odjavo za isti dan, in sicer do ure, ki jo določi.

10. člen (obveznosti)

S prijavo na šolsko prehrano nastopi dolžnost učenca ali dijaka oziroma staršev, da bo:

- spoštoval pravila šolske prehrane,
- pravočasno odjavil posamezni obrok skladno s pravili šolske prehrane,
- šoli plačal prevzete in nepravočasno objavljene obroke.

11. člen (seznanitev učencev, dijakov in staršev)

Šola seznaniti učence oziroma dijake in starše o organizaciji šolske prehrane, pravilih šolske prehrane, njihovih obveznostih iz 10. člena tega zakona, subvencioniranju malice oziroma kosila ter o načinu uveljavljanja subvencije najkasneje do začetka šolskega leta na način, kot ga določi v pravilih šolske prehrane.

12. člen (neprevzeti obroki)

Obroke, ki v predvidenem času niso prevzeti, šola brezplačno odstopi drugim učencem oziroma dijakom, lahko pa tudi humanitarnim organizacijam, ki so vpisane v razvid humanitarnih organizacij.

III. SUBVENCIONIRANJE ŠOLSKE PREHRANE

13. člen (subvencija za malico)

- (1) Subvencija za malico obsega splošno subvencijo v višini 2/3 cene malice in dodatno subvencijo v višini 1/3 cene malice.
- (2) Iz državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za subvencioniranje ene malice dnevno na učenca oziroma dijaka iz socialno manj vzpodbudnega okolja.

14. člen (upravičenci do subvencije za malico)

- (1) Upravičenci do subvencije za malico so tisti učenci in dijaki, ki se redno izobražujejo, so prijavljeni na malico in jim je po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, priznana pravica do dodatne subvencije za malico. Od dneva, ko jim je ta pravica priznana, so ti učenci in dijaki upravičeni tudi do splošne subvencije.
- (2) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena dodatna subvencija pripada učencem in dijakom, ki so nameščeni v zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami oziroma v domove za učence, in obiskujejo šolo izven zavoda. Subvencija se uveljavi s prijavo na malico.
- (3) Učenci iz prvega in drugega odstavka tega člena imajo pravico do subvencije za malico za vsak dan prisotnosti pri pouku in drugih dejavnostih obveznega programa v skladu s šolskim koledarjem.
- (4) Dijaki, ki izpolnjujejo pogoje po prvem ali drugem odstavku tega člena imajo pravico do subvencije za malico za vsak dan prisotnosti pri pouku, strokovnih ekskurzijah, športnih in kulturnih dnevih ter obveznem delu obveznih izbirnih vsebin, ki jih izvaja šola, v skladu s šolskim koledarjem.
- (5) Ne glede na določila tretjega in četrtega odstavka tega člena ima učenec oziroma dijak iz prvega ali drugega odstavka tega člena, ki se zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin ne more pravočasno odjaviti oziroma prevzeti obroka, pravico do subvencije za malico za prvi dan odsotnosti.
- (6) Pravica ni prenosljiva.

15. člen (subvencija za kosilo)

- (1) Iz državnega proračuna se zagotavljajo tudi sredstva za subvencioniranje kosil za učence, prijavljene na kosilo, ki zaradi socialnega položaja ne zmorejo plačati kosila, in sicer v višini cene kosila.
- (2) Meje dohodkov in druge okoliščine za ugotavljanje upravičenosti do subvencije za kosilo so določene z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

(3) Učenci imajo pravico do subvencije za kosilo za vsak dan prisotnosti pri pouku in drugih dejavnostih obveznega programa v skladu s šolskim koledarjem.

(4) Ne glede na določila tretjega odstavka tega člena ima učenec, ki se zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin ne more pravočasno odjaviti oziroma prevzeti obroka, pravico do subvencije za kosilo tudi za prvi dan odsotnosti.

(5) Pravica ni prenosljiva.

16. člen

(obdobje upravičenosti do subvencije za malico in subvencije za kosilo)

(1) Učencu oziroma dijaku, ki uveljavlja pravico do dodatne subvencije za malico, in učencu, ki uveljavlja pravico do subvencije za kosilo na pristojnem centru za socialno delo pred začetkom šolskega leta in je bilo vlogi ugodeno, pripada subvencija od prvega šolskega dne dalje, sicer pa od naslednjega dne, ko center za socialno delo prejme vlogo.

(2) Pravica do dodatne subvencije za malico oziroma pravica do subvencije za kosilo pripada učencu oziroma dijaku do konca šolskega leta, razen v primeru spremembe okoliščin, ki vplivajo na upravičenost do dodatne subvencije za malico oziroma do subvencije za kosilo po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

(3) Učencu oziroma dijaku se za čas od naslednjega dne, ko center za socialno delo prejme vlogo za subvencijo, do dneva ugoditve vlogi, ustrezno poročuna plačane obroke.

17. člen

(evidenca šolske prehrane)

(1) Šola vodi evidenco prijavljenih na šolsko prehrano, ki obsega podatke o otroku oziroma učencu oziroma dijaku, prijavljenem na šolsko prehrano:

- ime in priimek ter naslov,
- EMŠO,
- naziv šole, razred oziroma letnik in oddelek izobraževalnega programa,
- ime in priimek ter naslov staršev,
- številka odločbe, s katero je bilo odločeno o upravičenosti do dodatne subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo,
- datum nastopa pravice do dodatne subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo in obdobje upravičenosti,
- višina dodatne subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo,
- podatek o namestitvi v dom za učence oziroma v zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- vrsta obrokov šolske prehrane, na katere je prijavljen,
- število in datum prevzetih in odjavljenih obrokov.

(2) Podatke iz pete, šeste in sedme alineje prvega odstavka tega člena šola pridobi iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za izobraževanje (v nadaljnjem besedilu; ministrstvo). Če navedenih podatkov ni mogoče pridobiti iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, jih šola pridobi od pristojnih centrov za socialno delo oziroma od učenca ali dijaka, oziroma staršev.

(3) Do osebnih podatkov iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko dostopajo le s strani ravnatelja pooblašчени delavci šole, ki opravljajo dela in naloge na področju šolske prehrane.

(4) Šola lahko drugemu vzgojno-izobraževalnemu zavodu oziroma zunanjemu izvajalcu za evidentiranje prevzema obrokov posreduje ime in priimek prijavljenih učencev oziroma dijakov.

(5) Šola enkrat letno sporoči ministrstvu statistične in analitične podatke o šolski prehrani.

(8) Podatki iz evidenc po tem členu se zbirajo, obdelujejo, shranjujejo za potrebe izvrševanja tega zakona in se varujejo v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Šola obdeluje podatke iz svoje evidence za namen izvajanja tega zakona, uporablja jih tudi za namen zaračunavanja plačila za šolsko prehrano staršem. Ministrstvo za izvajanje subvencioniranja šolske prehrane uporablja le zbirne podatke, kot jih določa 18. člen tega zakona.

(9) Pri izdelavi statističnih analiz se smejo podatki uporabljati tako, da identiteta učencev, dijakov in staršev ni razvidna.

(10) Podatki v evidenci iz prvega odstavka tega člena se hranijo pet let od zaključka vsakega šolskega leta, v katerem je učenec oziroma dijak upravičen do šolske prehrane.

18. člen (izplačilo sredstev)

Šole zbirne podatke iz evidenc posredujejo ministrstvu najkasneje do desetega dne v mesecu za pretekli mesec v obliki zahtevka za izplačilo sredstev. Zahtevk mora glede na upravičenost do subvencije za malico oziroma subvencije za kosilo vsebovati število:

- prijavljenih učencev in dijakov,
- prevzetih subvencioniranih obrokov,
- odjavljenih subvencioniranih obrokov,
- nepravočasno odjavljenih subvencioniranih obrokov za prvi dan odsotnosti zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin.

IV. SPREMLJANJE IN NADZOR

19. člen (notranje spremljanje)

Šola med šolskim letom vsaj enkrat preveri stopnjo zadovoljstva učencev oziroma dijakov in staršev s šolsko prehrano in z dejavnostmi, s katerimi šola vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja.

20. člen (strokovno spremljanje)

S strokovnim spremljanjem se ugotavlja skladnost šolske prehrane s strokovnimi

usmeritvami iz druge alineje šestega in enajstega odstavka 4. člena tega zakona in zagotavlja svetovanje šolam. Strokovno spremljanje načrtuje in izvaja javni zdravstveni zavod, ki opravlja dejavnost javnega zdravja v skladu s predpisi, ki urejajo dejavnost javnega zdravja. Strokovno spremljanje na posameznem vzgojno-izobraževalnem zavodu izvede tudi na pobudo Inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo in šport.

21. člen (notranji nadzor)

Ravnatelj je dolžan preverjati izpolnjevanje dogovorjenih dolžnosti zunanjšega izvajalca oziroma drugega vzgojno-izobraževalnega zavoda. Na ugotovljene kršitve mora ravnatelj zunanjšega izvajalca oziroma drugi vzgojno-izobraževalni zavod pisno opozoriti in zahtevati odpravo kršitev. Če se kršitve kljub opozorilu ne odpravijo v roku, ki je določen s pogodbo oziroma dogovorom, lahko šola pogodbo oziroma dogovor razdre.

22. člen (zunanji nadzor)

Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport izvaja nadzor nad šolami glede organizacije in opravljanja dejavnosti šolske prehrane, v okviru svojih pristojnosti pa nadzor izvajajo tudi drugi inšpekcijski organi ministrstev:

- proračunska inšpekcija glede poslovanja in namenske porabe sredstev po tem zakonu,
- informacijski pooblaščenec glede izvajanja določb tega zakona, ki se nanašajo na varovanje osebnih podatkov.

V. KAZENSKE DOLOČBE

23. člen (globa za prekrške)

(1) Inšpektor, pristojen za šolstvo, z globo od 1.000 do 2.000 eurov za prekršek kaznuje šolo, če:

- ne organizira malice, v letnem delovnem načrtu ne opredeli vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, povezanih s prehrano, in dejavnosti, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja (tretji in sedmi odstavek 4. člena),
- če ne upošteva določene cene za malico (peti odstavek 4. člena)- dovoli namestitve prodajnih avtomatov za distribucijo hrane in pijače v nasprotju z osmim in devetim odstavkom 4. člena,
- z zunanjim izvajalcem sklene pogodbo brez ustreznega soglasja (tretji odstavek 5. člena),
- šola ne vodi evidence prijavljenih na šolsko prehrano (prvi odstavek 17. člena),
- če v zahtevku za izplačilo sredstev navaja neresnične podatke (18. člen).

(2) Inšpektor, pristojen za šolstvo, z globo od 500 do 1.000 eurov za prekršek kaznuje odgovorno osebo šole, če:

- ne organizira malice, v letnem delovnem načrtu ne opredeli vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, povezanih s prehrano, in dejavnosti, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja (tretji in sedmi odstavek 4. člena),

- če ne upošteva določene cene za malico (peti odstavek 4. člena v povezavi s 24. členom),
 - dovoli namestitev prodajnih avtomatov za distribucijo hrane in pijače v nasprotju z osmim in devetim odstavkom 4. člena,
 - z zunanjim izvajalcem sklene pogodbo brez ustreznega soglasja (tretji odstavek 5. člena),
 - šola ne vodi evidence prijavljenih na šolsko prehrano (prvi odstavek 17. člena),
 - če v zahtevku za izplačilo sredstev navaja neresnične podatke (18. člen).
- (3) Inšpektor, pristojen za šolstvo, z globo od 100 do 200 eurov za prekršek kaznuje odgovorno osebo šole, če:
- ne pripravi predloga pravil šolske prehrane (tretji odstavek 6. člena),
 - ne izvaja notranjega spremljanja (19. člen),
 - ne preverja izpolnjevanja dogovorjenih dolžnosti zunanjega izvajalca in ga ne opozarja na nepravilnosti ter ne zahteva, da nepravilnosti odpravi (21. člen).

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

24. člen

(cena malice na dan uveljavitve zakona)

Ne glede na določbo petega odstavka 4. člena tega zakona se cena malice z dnem uveljavitve tega zakona določi s tem zakonom in znaša v osnovni šoli 0,80 eura in v srednji šoli 2,42 eura.

25. člen

(meja dohodkov in postopek za ugotavljanje upravičenosti do subvencije za malico)

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka 25. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12-ZUJF in 57/12-ZPCP-2D), z uveljavitvijo tega zakona za proračunski leti 2013 in 2014, dodatna subvencija za malico pripada učencem in dijakom, pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku ne presega 53% neto povprečne plače v RS, v odločbi o državni štipendiji pa ne presega 42% neto povprečne plače v RS.

(2) Pristojni center za socialno delo izda odločbo o dodatni subvenciji za malico po tem zakonu po uradni dolžnosti učencem in dijakom, ki nimajo na dan začetka veljavnosti tega zakona priznane pravice do dodatne subvencije za malico, imajo pa veljavno odločbo za otroški dodatek ali veljavno odločbo o državni štipendiji, njihov povprečni mesečni dohodek, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku pa ne presega 53% neto povprečne plače v RS, v odločbi o državni štipendiji pa ne 42% neto povprečne plače v RS, kot tudi tistim učencem in dijakom, ki jim bo odločba izdana v skladu s petim odstavkom tega člena, in bi bili upravičeni do dodatne subvencije za malico v skladu s prejšnjim odstavkom.

(3) Učencem in dijakom, ki jim bo odločba izdana po prejšnjem odstavku tega člena, pripada pravica do dodatne subvencije od dneva začetka veljavnosti tega zakona do 30. junija 2013.

(4) V primeru vložitve vloge za priznanje pravice do dodatne subvencije za malico po tem zakonu v roku enega meseca od dneva začetka veljavnosti tega zakona, se upravičencem prizna pravica od dneva začetka veljavnosti tega zakona.

(5) Postopki uveljavljanja pravice do dodatne subvencije za malico, o katerih na prvi stopnji od dneva začetka veljavnosti tega zakona še ni bilo odločeno, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

26. člen

(meja dohodkov in postopek za ugotavljanje upravičenosti do subvencije za kosilo)

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka 26. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12-ZUJF in 57/12-ZPCP-2D) in določbo drugega odstavka 15. člena tega zakona, z uveljavitvijo tega zakona za proračunski leti 2013 in 2014, subvencija za kosilo pripada učencem, pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku, ne presega 18% neto povprečne plače v RS.

(2) Pristojni center za socialno delo izda odločbo o subvenciji za kosilo po tem zakonu po uradni dolžnosti učencem, ki nimajo na dan začetka veljavnosti tega zakona priznane pravice do subvencije za kosilo, njihov povprečni mesečni dohodek na osebo, ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku pa ne presega 18% neto povprečne plače v RS, kot tudi tistim učencem, ki jim bo odločba izdana v skladu s petim odstavkom tega člena, in bi bili upravičeni do subvencije za kosilo v skladu s prejšnjim odstavkom.

(3) Učencem, ki jim bo odločba izdana po prejšnjem odstavku tega člena, pripada pravica do subvencije za kosilo od dneva začetka veljavnosti tega zakona do 30. junija 2013.

(4) V primeru vložitve vloge za priznanje pravice do subvencije za kosilo po tem zakonu v roku enega meseca od dneva začetka veljavnosti tega zakona, se upravičencem prizna pravica od dneva začetka veljavnosti tega zakona.

(5) Postopki uveljavljanja pravice do subvencije za kosilo, o katerih na prvi stopnji od dneva začetka veljavnosti tega zakona še ni bilo odločeno, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

27. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z uveljavitvijo tega zakona prenehata veljati:

- Zakon o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 43/10, 62/10-ZUPJS in 40/12-ZUJF);
- Pravilnik o načinu in pogojih dostopa do podatkov iz centralne evidence upravičencev do subvencionirane šolske prehrane (Uradni list RS, št. 49/10).

28. člen

(uskladitev pravil šolske prehrane)

Šola uskladi obstoječa pravila šolske prehrane z določbami tega zakona v dveh mesecih od dneva začetka veljavnosti tega zakona.

29. člen
(pogodbena razmerja)

Vsa pogodbena razmerja, ki so jih sklenile šole za potrebe zagotavljanja šolske prehrane pred uveljavitvijo tega zakona, prenehajo veljati v skladu s pogodbenimi določili.

30. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2013.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

Zakon ureja organizacijo šolske prehrane za učence in dijake, subvencioniranje malice in kosila, določa učence in dijake, ki so upravičeni do subvencije, višino subvencije, pogoje za dodeljevanje subvencije ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

K 2. členu

Zakon se uporablja v osnovnih in srednjih šolah, tudi tistih, ki so v okviru zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v Republiki Sloveniji. K upoštevanju smernic iz 4. člena in k upoštevanju določb v zvezi s prodajnimi avtomati in drugo ponudbo prehrane pa zakon zavezuje tudi vrtce, zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, domove za učence, dijaške domove ter Center šolskih in obšolskih dejavnosti. V teh vzgojno-izobraževalnih zavodih se smiselno uporabljata tudi 19. in 20. člen tega zakona (notranje in strokovno spremljanje).

K 3. členu

Z organizirano šolsko prehrano se želi vplivati na optimalni razvoj učencev in dijakov. Poudarjena sta vzgoja in izobraževanje za odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja in okolja. Z zagotavljanjem kakovostne šolske prehrane se želi razvijati zavest o zdravi prehrani in kulturi prehranjevanja. S subvencioniranjem se omogoča učencem in dijakom iz socialno manj vzpodbudnih okolij dostopnost do šolske prehrane.

K 4. členu

Člen opredeljuje šolsko prehrano, ki jo osnovne in srednje šole zagotavljajo učencem in dijakom v dneh, ko poteka pouk. Šolska prehrana je potrebna za izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti in jo šole opravljajo kot javno službo. Šolska prehrana obsega zajtrk, malico, kosilo in popoldansko malico. Šola je dolžna organizirati za vse učence oziroma dijake malico. Srednje šole organizirajo toplo malico, lahko pa tudi nekoliko energijsko in hranilno bogatejši hladni obrok. Šola mora pri pripravi malice upoštevati predpisane diete, pri drugih obrokih pa le-te ponudi v skladu s svojimi zmožnostmi.

Pri organizaciji šolske prehrane morajo šole obvezno upoštevati smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Smernice sprejme Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje. Smernice opredeljujejo vzgojno-izobraževalni vidik šolske prehrane, ki obsega cilje, načela in vzgojno-izobraževalne dejavnosti, povezane s šolsko prehrano, kot tudi zdravstveni vidik šolske prehrane, ki v strokovnih usmeritvah in navodilih opredeljuje merila za načrtovanje sestave, količine in kakovosti šolske prehrane ter časovni okvir za njeno izvedbo. Strokovne usmeritve in navodila, ki so sestavni del smernic, pripravi javni zdravstveni zavod, ki ga pooblasti ministrstvo, pristojno za zdravje.

Šola v letnem delovnem načrtu opredeli vsebino in obseg vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, povezanih s prehrano in vzpodbujanjem kulture prehranjevanja.

Ceno malice določi minister s sklepom, posebej za osnovno šolo in posebej za srednjo šolo. Šola je dolžna učencem oziroma dijakom zagotoviti malico v vrednosti te cene. Sklep o višini cene malice sprejme minister praviloma pred začetkom vsakega šolskega leta. Šola ne sme ponujati malice po višji ceni, kot jo določi minister.

Prodajnih avtomatov za distribucijo hrane in pijače se v vzgojno-izobraževalnih zavodih ne sme nameščati. Vzgojno-izobraževalni zavodi pa lahko v prostorih, ki učencem praviloma niso dostopni, kot so zbornice, namestijo avtomate za tople napitke, npr. kavo, čaj ipd.

K 5. členu

Za organizacijo šolske prehrane so odgovorne šole. Organizacija šolske prehrane obsega nabavo živil, pripravo, razdeljevanje obrokov, vodenje evidenc, izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, povezanih s prehrano in drugo. Zakon omogoča, da na šoli kot posvetovalno telo deluje skupina za prehrano.

Nabavo živil, pripravo in razdeljevanje obrokov lahko za posamezno šolo na podlagi dogovora opravi drug vzgojno-izobraževalni zavod (vrtec, druga šola, dijaški dom, ...) v okviru javne službe.

Te dejavnosti šola izjemoma šola lahko prenese tudi na zunanjega izvajalca, ki je lahko drug javni zavod, ki primarno ne izvaja vzgojno-izobraževalne dejavnosti (npr. dom za starejše,...), ali pa pravna oseba zasebnega značaja. Pred začetkom postopka izbire zunanjega izvajalca pa mora obvezno pridobiti soglasje sveta šole in ustanovitelja. Z zunanjim izvajalcem, ki ga izbere v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje, sklene pogodbo o opravljanju storitve.

K 6. členu

Člen določa, da pravila šolske prehrane sprejme svet šole. Ravnatelj pripravi predlog, ki ga obravnavata svet staršev in učiteljski zbor, učenci oziroma dijaki ga lahko obravnavajo v okviru oddelčnih skupnosti oziroma drugih skupnosti učencev ali dijakov.

V pravilih šolske prehrane se opredelijo natančnejši postopki, ki zagotavljajo evidentiranje, nadzor nad koriščenjem obrokov, določijo se čas in način odjave posameznega obroka, ravnanje z neprevzetimi obroki, načine seznanitve učencev oziroma dijakov in staršev. Če na šoli deluje skupina za prehrano se s pravili določi tudi njeno sestavo in število članov.

Pravila šolske prehrane so lahko sestavni del pravil šolskega reda, hišnega reda ali drugih pravil šole, ki urejajo podobna vprašanja.

K 7. členu

Šolska prehrana je plačljiva in jo učenci in dijaki oziroma njihovi starši plačajo šoli. Plačajo se prevzeti in nepravčasno odjavljene obroki.

K 8. členu

Na šolsko prehrano učenca oziroma dijaka na predpisanem obrazcu prijavijo starši. Izraz zajema starše, skrbnike in druge osebe, pri katerih so posamezni učenci oziroma

dijaki v oskrbi kot npr. rejnik, zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, dom za učence, azilni dom, ipd.

Učenca oziroma dijaka, ki se želi v šoli prehranjevati, se k šolski prehrani prijavi praviloma v mesecu juniju za prihodnje šolsko leto, saj tako lahko šola izpelje potrebne dejavnosti povezane z organizacijo šolske prehrane. V mesecu juniju za prihodnje šolsko leto oddajo prijavo tudi starši otrok, ki bodo začeli obiskovati 1. razred osnovne šole. Starši učencev, ki se vpisujejo v 1. letnik srednje šole, oddajo prijavo na šolsko prehrano ob vpisu.

Prijava se lahko odda tudi kasneje med šolskim letom, kadarkoli pa se jo lahko prekliče.

K 9. členu

Posamezni obrok šolske prehrane se lahko odjavi. Posamezni obrok lahko odjavi tudi dijak, če starši to obveznost prenesejo nanj, saj se nekateri dijaki šolajo izven kraja bivanja ali bivajo v dijaških domovih. To starši navedejo v prijavi na šolsko prehrano in lahko kadarkoli z izjavo pisno prekličejo.

Šola odjavi obroke za tiste učence oziroma dijake, ki jih ni pri pouku, ker v imenu šole sodelujejo pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih ter srečanjih. Posamezni obrok je pravočasno objavljen, če je objavljen vsaj en delovni dan prej, in sicer do ure, ki jo določi šola s pravili šolske prehrane. Možna je tudi kasnejša objava obroka, v kolikor organizacija prehrane na šoli to dopušča.

K 10. členu

Člen določa, da s prijavo na šolsko prehrano nastopi dolžnost učenca ali dijaka oziroma staršev, da bodo spoštovali pravila šolske prehrane, pravočasno objavili posamezni obrok in plačali prevzete obroke in obroke, ki niso bili pravočasno objavljeni.

K 11. členu

Šola mora učence ali dijake oziroma starše seznaniti z organizacijo šolske prehrane, pravili šolske prehrane, ki jih je sprejel svet šole ter njihovimi obveznostmi. Šola jih mora seznaniti tudi z možnostjo subvencioniranja malice in kosila ter z načinom uveljavljanja pravice do subvencije. Šola način seznanitve učencev ali dijakov oziroma staršev določi v pravilih šolske prehrane. Šola jih lahko o navedenem seznaniti s publikacijo, ki jo izdaja vsako šolsko leto, z objavo na svoji spletni strani in podobno.

K 12. členu

Obroke, ki so bili pripravljene in jih učenci oziroma dijaki v predvidenem času niso prevzeli, šola brezplačno ponudi drugim učencem oziroma dijakom. Šola pa se lahko dogovori tudi s humanitarnimi organizacijami (npr. Rdeči križ, Karitas, ipd.), da prevzamejo te obroke. Dogovori se lahko s humanitarnimi organizacijami, ki so vpisane v razvid humanitarnih organizacij, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.

K 13. členu

Iz državnega proračuna se zagotavljajo sredstva za subvencioniranje ene malice dnevno na učenca oziroma dijaka iz socialno ogroženih družin. Subvencija za malico obsega splošno subvencijo in dodatno subvencijo in je enaka celotni višini cene malice.

K 14. členu

Dodatna subvencija v višini 1/3 cene malice pripada vsem učencem oziroma dijakom, ki se redno izobražujejo, so se prijavili na malico, in jim je po zakonu, ki ureja pravice iz javnih sredstev, ta subvencija priznana. V skladu z Zakonom o uravnoteženju javnih financ tem učencem oziroma dijakom pripada tudi splošna subvencija v višini 2/3 cene malice, kar pomeni, da imajo pravico do brezplačne malice.

Učencem in dijakom, ki so nameščeni v zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami oziroma v domove za učence, in obiskujejo drugo šolo izven zavoda, subvencija za malico pripada samodejno ob prijavi na malico. Država sicer zagotavlja sredstva za te učence in dijake v okviru stroškov oskrbnega dne, vendar se je izkazalo, da za učence in dijake, ki malico prejmejo v šoli izven zavoda, leta ne zadoščajo. Šole so morale zavodom izstavljati račune, s to določbo pa bodo šole zanje prejele sredstva na enak način kot za ostale učence in dijake.

Subvencija upravičencem pripada za vsak dan, ko so prisotni pri pouku, pri športnih, kulturnih, tehniških, naravoslovni dnevih, strokovnih ekskurzijah, obveznem delu obveznih izbirnih vsebin, ki jih izvaja šola. Če učenec oziroma dijak zaradi bolezni oziroma izrednih okoliščin kot npr. prometna nesreča, naravna nesreča oziroma nastop okoliščin, na katere nima vpliva, ni mogel pravočasno odjaviti oziroma prevzeti obroka, mu za prvi dan odsotnosti pripada subvencija. Pravica do subvencije ni prenosljiva.

K 15. členu

Za socialno najbolj ogrožene učence se zagotavljajo tudi sredstva za subvencioniranje kosila. Upravičenci do te subvencije so učenci, ki so se prijavili na kosilo in jim je po zakonu, ki ureja pravice iz javnih sredstev, ta subvencija priznana. Do subvencije za kosilo so upravičeni za vsak dan prisotnosti pri pouku in drugih dejavnostih obveznega programa. Učencem pripada subvencija v višini cene kosila, ki jo določi šola in velja za vse učence te šole.

K 16. členu

Subvencija za malico oziroma subvencija za kosilo pripada od prvega šolskega dne dalje upravičencu, ki je oddal vlogo pred začetkom šolskega leta in je center za socialno delo njegovi vlogi ugodil. Če je vloga oddana med šolskim letom, mu pripada subvencija od naslednjega dne, ko je center prejel njegovo vlogo in je bilo vlogi ugodeno. Do izdaje odločbe se šoli malico oziroma kosilo plačuje v celoti, po ugoditvi vloga pa šola izvede ustrezní poračun.

K 17. členu

Šola mora voditi evidenco o učencih oziroma dijakih, ki so prijavljeni na prehrano. Podatke, ki se nanašajo na upravičenost do subvencije, šola pridobi iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za izobraževanje. Vanjo se prenašajo podatki o izdanih odločbah o subvencijah za učence

in dijake iz informacijskega sistema ministrstva, pristojnega za dodeljevanje pravic iz javnih sredstev.

Šola lahko drugemu vzgojno-izobraževalnemu zavodu oziroma zunanjemu izvajalcu, če je to potrebno za evidentiranje prevzema malic, posreduje le imena in priimke prijavljenih učencev oziroma dijakov.

Pri zbiranju, obdelovanju, shranjevanju podatkov iz evidence se postopa v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Pri izdelavi statističnih analiz se smejo podatki uporabljati tako, da identiteta učencev, dijakov in staršev ni razvidna. Evidenca se hrani 5 let.

K 18. členu

Ministrstvo, pristojno za šolstvo šolam izplačuje sredstva na podlagi elektronskih zahtevkov. Šole posredujejo podatke najkasneje do 10. dneva v mesecu za pretekli mesec. Podatki obsegajo število prijavljenih učencev in dijakov, število prevzetih, odjavljenih in neodjavljenih subvencioniranih obrokov glede na vrsto subvencije, ki jim pripada.

K 19. členu

Najmanj enkrat v šolskem letu mora šola preveriti zadovoljstvo učencev oziroma dijakov in njihovih staršev s šolsko prehrano ter tudi kako ocenjujejo dejavnosti šole, s katerimi vzpodbuja kulturo prehranjevanja.

K 20. členu

Javni zdravstveni zavod, ki ga pooblasti ministrstvo, pristojno za zdravje, opravlja strokovno spremljavo šolske prehrane in šolam svetuje, kako pravilno pripraviti obroke, da bodo skladni s strokovnimi usmeritvami iz šestega odstavka 4. člena. Pooblaščen javni zavod pripravi načrt, v katerem opredeli vsebino in način spremljanja.

Pooblaščen javni zavod na pobudo Inšpektorata RS za šolstvo in šport opravi tudi strokovno spremljanje primernosti šolske prehrane in druge ponudbe živil in pijače za učence in dijake, skladno z določbami 4. člena, vključno z vsebino prodajnih avtomatov in morebitne prodaje.

K 21. členu

Člen določa, da mora ravnatelj preverjati izpolnjevanje določb pogodbe sklenjene z zunanjim izvajalcem oziroma določb dogovora, sklenjenega z drugim vzgojno-izobraževalnim zavodom. Ravnatelj mora pisno opozoriti na ugotovljena odstopanja in zahtevati njihovo odpravo. Šola lahko pogodbo ali dogovor razdre, če se odstopanja kljub opozorilu ne odpravijo v roku, ki je določen s pogodbo oziroma dogovorom.

K 22. členu

Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona izvaja inšpektorat, pristojen za šolstvo, ministrstvo izvaja nadzor nad šolami v okviru finančnega nadzora, v okviru svojih pristojnosti pa izvajajo nadzor tudi drugi pristojni organi nadzora.

K 23. členu

Zakon določa plačilo globe za nekatere prekrške. Z globo se kaznuje šola in njeno odgovorno osebo, - ne organizira malice, v letnem delovnem načrtu ne opredeli vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, povezanih s prehrano, in dejavnosti, s katerimi vzpodbuja zdravo prehranjevanje in kulturo prehranjevanja, če ne upošteva določene cene za malico, če dovoli namestitev prodajnih avtomatov za distribucijo hrane in pijače v vrtcih, šolah, zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, domovih za učence, dijaških domovih ter v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti. Globa se določi tudi, če šola z zunanjim izvajalcem sklene pogodbo brez ustreznega soglasja, če šola ne vodi evidence prijavljenih na šolsko prehrano, in če šola v zahtevku za izplačilo sredstev navaja neresnične podatke.

Globa je predpisana le za odgovorno osebo šole, če ne pripravi predloga pravil šolske prehrane, če ne izvaja notranjega spremljanja, in če ne preverja izpolnjevanja dogovorjenih dolžnosti zunanjega izvajalca in ga ne opozarja na nepravilnosti ter ne zahteva, da nepravilnosti odpravi.

K 24. členu

Zakon določa, da ob uveljavitvi cena malice znaša za osnovne šole 0,80 eur in za srednje šole 2,42 eur.

K 25. členu

Člen določa, da so v proračunskih letih 2013 in 2014 do dodatne subvencije za malico upravičeni učenci in dijaki, katerih neto povprečni mesečni dohodek ugotovljen v odločbi o otroškem dodatku ne presega 53% neto povprečne plače v RS, v odločbi o državni štipendiji pa ne presega 42% neto povprečne plače v RS. Zaradi pospešitve učinka te določbe bodo centri za socialno delo izdajali ugotovitevne odločbe tistim, ki so že upravičeni do otroškega dodatka ali do državne štipendije v določenem odstotku in novih vlog upravičencem ne bo potrebno vlagati.

K 26. členu

Člen določa, da so v proračunskih letih 2013 in 2014 do subvencije za kosilo upravičeni učenci, kjer povprečni mesečni dohodek v družini ne presega 18% neto povprečne plače. Zaradi pospešitve učinka te določbe bodo centri za socialno delo izdajali ugotovitevne odločbe tistim, ki so že upravičeni do otroškega dodatka v določenem odstotku in novih vlog upravičencem ne bo potrebno vlagati.

K 27. členu

Člen ureja prenehanje veljavnosti zakona in z zakonom povezanega pravilnika.

K 28. členu

Člen določa rok za uskladitev pravil šolske prehrane z zakonom.

K 29. členu

Člen omogoča, da pogodbeni razmerja, ki so jih sklenile šole za potrebe zagotavljanja šolske prehrane pred uveljavitvijo tega zakona, prenehajo veljati v skladu s pogodbenimi določili.

K 30. členu

Člen ureja uveljavitev novega zakona.